

Kňazstvo žien alebo o nepísanom spojeníctve feministiek a „popredných teológov“

DoRzeczy

27. októbra 2019 ✚ Cirkev ✚ Rozhovory

V kľúčových momentoch opisovaných v evanjeliách zohrávajú ženy významnú rolu. Vedľa starca Simeona je to prorokyňa Anna, ktorá v Ježišovi poznáva ohlasovaného Mesiáša. Je to Ježišova Matka, ktorá ho navedie, aby vykonal svoj prvý zázrak v Káne Galilejskej. (...) Práve prístup k ženám dokonale ukazuje túto inakosť, nezvyčajnosť Spasiteľa, ktorý sa skláňal k slabým, poníženým a opovrhovaným, ktorí potrebujú väčšiu starostlivosť, a na ktorých treba viac pamätať - hovorí Paweł Lisicki v rozhovore s Tomaszom D. Kolanekom.

Foto: commons.wikimedia.org

V čom spočíval rozdiel medzi Ježišovým prístupom a prístupom Židov k ženám pred 2 000 rokmi?

Pán Ježiš predovšetkým ženy uznával a pristupoval k nim s úctou. Pripustil ich medzi svojich učeníkov – takže boli medzi tými, ktorí počúvali Jeho dobrú zvesť. Na rozdiel od mnohých vtedajších rabínov v jeho vyjadreniach nemožno nájsť ani stopy pohrdania, podceňovania či povýšenosti. Ženy, rovnako ako muži, sa môžu stať členmi novej rodiny postavenej na viere v neho.

Pán Ježiš sa nebojí ani dotyku ženy. Z tohto hľadiska je jeho stretnutie so ženou trpiacou krvotokom mimoriadne dôležité. Pristupuje k nemu a dotýka sa okraja Ježišovho rúcha, pretože verí, že bude uzdravená. „Ježiš hneď poznal, že z neho vyšla sila. Obrátil sa k zástupu a spýtal sa: *Kto sa to dotkol mojich šiat?* Jeho učeníci mu vraveli: *Vidíš, že sa na teba tlačí zástup, a pýtaš sa: Kto sa ma dotkol?* Ale on sa obzeral, chcel vidieť tú, čo to urobila. Žena, vediac, čo sa s ňou stalo, prišla so strachom a chvením padla pred neho a povedala mu celú pravdu. A on jej povedal: *Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji a buď uzdravená zo svojej choroby.*“ (Mk 5, 30 – 34).

Treba vedieť, že keď sa žena trpiaca na krvotok dotkla Pána Ježiša, spravila ho nečistým – Pán Ježiš sa tomu nebráni. Sila, ktorá z neho vyšla, znamená, že k zázraku došlo vďaka viere. Ježiš pochválil vieru ženy, jej

rituálna nečistota ho vôbec netrápi.

V kľúčových momentoch opisovaných v evanjeliách zohrávajú ženy významnú rolu. Vedľa starca Simeona je to prorokyňa Anna, ktorá v Ježišovi poznáva ohlasovaného Mesiáša. Je to Ježišova Matka, ktorá ho navedie, aby vykonal svoj prvý zázrak v Káne Galilejskej. Krista na misijných cestách sprevádzajú ženy: „Potom chodil po mestách a dedinách, kázal a hlásal evanjelium o Božom kráľovstve s ním Dvanásti a niektoré ženy, ktoré uzdravil od zlých duchov a z chorôb: Mária, zvaná Magdaléna, z ktorej vyšlo sedem zlých duchov, Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu, Zuzana a mnohé iné, ktoré im vypomáhali zo svojich prostriedkov.“ (Lk 8, 1-3). To je niečo neobvyklé, nevídané.

Rovnako je žena vzorom zbožnosti – Mária, ktorá „si vybrala lepší podiel“ než Marta a je za to pochválená. Ďalším vzorom je žena, vdova, ktorá hádže svoju drobnú mincu do pokladnice. Nakoniec Mária v Betánii pomaže Pána Ježiša vonným olejom, a jej meno má byť hlásané po celom svete. Ženy sú tiež jediné, ktoré zostávajú verne pri Pánu Ježišovi až do konca pri jeho poprave, pri kríži a nakoniec odprevádzajú jeho telo do hrobu.

Je možné niečo podobné nájsť v židovskej tradícii?

Ženy nemohli byť učeníkmi rabínov. S rabínmi necestovali po Galilei a Judsku, starali sa výlučne o domácnosť. Ich viera bola považovaná za nezrelú a nemohla byť dávaná za vzor.

Práve prístup k ženám dokonale ukazuje túto inakosť, nezvyčajnosť Spasiteľa, ktorý sa skláňal k slabým, poníženým a pohrdaným, ktorí potrebujú väčšiu starostlivosť, a na ktorých treba viac pamätať.

Aká neobvyklá je to scéna, keď Pán Ježiš sedí v dome farizeja a dovoľuje hriešnikom, aby k nemu prichádzali, čo vzbudzuje uštipačné poznámky a zlomyseľný výsmech zo strany ostatných hostí. Podobne Pán Ježiš nedovoľuje odsúdiť prichytenú verejnú hriešnicu, o ktorej sa hovorí iba v evanjeliu sv. Jána. V oboch prípadoch to neznamena schvaľovanie hriechu, iba starosť a nehu. Hriech je odsúdený, ženy zachránené.

Feministky a ostatní ľavicoví ideológovia často zdôrazňujú, že katolícka cirkev ženy nenávidí a chce, aby boli zotročené, okrem iného aj preto, lebo primálo miesta je im venované vo Svätom písme... Zaujímalo by ma, akú Bibliu čítajú, ktoré evanjeliá skúmajú, či akým spôsobom prichádzajú k týmto záverom. Rozmýšľam, ale neviem na to nájsť odpoveď...

Feministická ideológia je založená na predpoklade, že spravodlivosť a absolútna rovnosť je jedno a to isté. Nestačí tu hovoriť o duchovnej rovnosti, ktorú Cirkev vždy učila, o rovnosti pred Bohom. Nie! Feminizmus je jedným z variantov neomarxizmu a vníma sociálnu realitu ako výsledok boja medzi pohlaviami.

Rovnako ako v Marxových očiach bol svet rozdelený na buržoáziu (dominantnú) a robotnícku triedu (utláčanú), aj v očiach feministiek máme mužov (zvyčajne bielych a heterosexuálnych), ktorí sú dominantní a ženy (najlepšie lesbičky), ktoré sú utláčané. Tak, ako bola pre Marxa ideálom beztriedna spoločnosť, pre feministky je to bezpohlavná spoločnosť. Alebo inak povedané: taká spoločnosť, v ktorej si človek ľubovoľne zvolí pohlavie, a v ktorej nebude mať pohlavie osobitnú hodnotu.

Tu, samozrejme, treba mať na zreteli, že medzi feministkami sú rôzne prúdy a skupiny. Sú také, ktoré veria, že treba zaviesť matriarchát a jednoducho ženskú vládu, iné vidia v budúcnosti mužoch nevoľníkov činiacich pokánia za svoje viny a zločiny spáchané v minulosti, ďalšie si myslia, že pohlavie neexistuje a akékoľvek

rozdeľovanie je škodlivé – z tohto ich hľadiska by ideálom bol ľudský obojpohlavný hermafrodit. Tak ako medzi komunistami existovali rôzne sekty a frakcie, rovnako je to aj u feministiek.

Všetky (vlastne všetci, pretože existuje aj značná skupina mužských feministov) sa domnievajú, že úplná rovnosť musí zabezpečiť ženám, rovnako ako mužom, aj možnosť kňazského svätenia. Z ich hľadiska, z hľadiska tejto chorej ideológie, je to úplne logické: Ak Cirkev uznáva iba kňazstvo mužov, znamená to, že bráni ženám, aby mali účasť na vláde v Cirkvi. V Cirkvi sú vláda a kňazstvo úzko spojené: sviatosti môže vysluhovať iba kňaz, iba kňaz sa môže stať biskupom a neskôr pápežom. Iba kňaz prijíma rozhodnutia, riadi a spravuje. Každý, kto si myslí, že Cirkev je politickou inštitúciou a vyznáva extrémne rovnostárstvo, musí dospieť k záveru, že tak, ako ste povedali, „Katolícka cirkev nenávidí ženy a chce, aby vždy zostali zotročené“. Dôkazom je svätenie výlučne mužov, takže dokiaľ Cirkev neakceptuje kňazstvo žien a neuzná, že pápežom sa môže stať aj žena, dovtedy zostane pre neho miestom útlaku.

To je predsa absurdné!

Prečo? Na tom predsa nie je nič nelogické – pokiaľ vychádzame z absurdného predpokladu. Svet je usporiadaním síl, miestom konfliktu medzi utláčateľmi a utláčanými – a z toho vyplývajú dôsledky.

Presne tak uvažoval aj Karl Marx: viera, že nie to je pravdivé, čo vidíme a opisujeme, ale skrytý triedny boj, že ho vidia iba iniciovaní gnostici (t. j. komunisti), predvoj proletariátu, že tento boj formuje zvyklosti, zákon, náboženstvo, viedlo k presvedčeniu, že toto konečné víťazstvo beztriednej spoločnosti prinesie slobodu od nadvlády jedných nad druhými. Stačí namiesto spoločenských tried dosadiť pohlavie a výsledok bude podobný. A správna interpretácia javu umožňuje považovať takýto obraz za pravdivý: Cirkev nepovoľuje udeľovať kňazskú vysviacku ženám, čo znamená, že ich tým zbavuje podielu na moci. Cirkev hovorí o Bohu Otcovi a Božom Synovi: a prečo nie o Bohu Matke a Božej Dcére?

Pravdepodobne by ste odpovedali, že Cirkev vysväcuje iba mužov, pretože tak hovorí Tradícia, pretože Kristus si vybral dvanásť apoštolov spomedzi mužov, pretože kňaz je druhým Kristom a Kristus bol muž, pretože Kristus oslovoval Boha ako Otca – až na to, že všetky tieto argumenty budú feministky považovať za bezvýznamné: Buď za prejav nedostatočného osvietenia alebo za úmyselný vedomý pokus zachovať *status quo*. Podľa nich vychádzať treba vždy zo súčasnej potreby radikálnej rovnosti, totálnej rovnosti a autokreácie.

Ako teda môžete hovoriť o tom, že Cirkev nedržala v porobe ženy, keď im nedovolila účasť na moci? A aký význam môže mať to, čo hovoril a robil Ježiš Nazaretský pred dvetisíc rokmi – to je teraz už minulosť. Áno, treba ho oceniť ako predchodcu, treba rozlišovať medzi tým, čo priniesol nové a vtedajším kultúrnym prostredím, v ktorom žil. Ba ešte viac! Treba vždycky rozlišovať medzi tým, čo je nové, a tým, čo je zdedené, pretože iba takto získame obraz Ježišových ozajstných úmyslov oslobodených od obmedzení civilizačného a kultúrneho kontextu.

Radikálne feministické hnutie sa domáha svätenia žien už od šesťdesiatych rokov, a je to jeho základná požiadavka. Treba pamätať, že ženy pastorky už majú vo väčšine protestantských komunít. Protestanti, samozrejme, nemajú kňazstvo, ich pastori sú jednoducho náboženský funkcionári, ľudia, ktorých si zvolila skupina veriacich alebo v minulosti vláda na poskytovanie náboženských služieb: čítanie, výuku, spev. Pastori nevysluhujú sviatosti, pastor nie je tak ako katolícky kňaz, druhý Kristus, nevykonáva transsubstanciu, nevysluhuje sviatosť zmierenia. Z feministického hľadiska to však nemá nijaký význam. Pre

nich je to len akási mágia, účelovo vymyslený rituál s úmyslom znemožniť ženám prístup ku kňazstvu.

Foto: Kristus a Marta, zdroj: commons.wikimedia.org

To, čo hovoríte, je najlepším dôkazom toho, že všetky druhy ľavicovej ideologickej zaslepenosti sú si podobné, nie?

Okrem toho treba spomenúť ešte jednu vec. Feministky sú rozhodnými zástankyňami práva na potrat. Najradikálnejšie z nich dokonca zastávajú názor, že právo zabíjať nenarodené deti je dôkazom nezávislosti a rovnoprávnosti žien. Je to hrozné, ale je to pravda. Pozrite sa, ako ideológia dokáže pomútiť hlavy. Niektorí si môžu myslieť, že až do deviateho mesiaca života dieťa v lone matky nie je dieťa, nie je ľudská bytosť, iní si myslia, že z ľudstva sú vylúčení všetci, ktorí patria k nesprávnej rase, ďalší si mysleli, že slobodno zničiť porazenú spoločenskú triedu.

Cirkev je stále proti potratom. Toto je ďalší dôkaz o jeho patriarchalizme: neumožňuje ženám stať sa kňazkami, neakceptuje zabíjanie detí v lone matiek.

Mimochodom, v posledných rokoch pozorujeme radikalizáciu boja feministiek za právo zabíjať počaté deti...

V tomto ohľade je naša doba skutočne barbarská.

Pripomínam, že v rokoch 2018 a 2019 ďalšie štáty USA schválili právo na potrat až do deviateho mesiaca tehotenstva! Až do okamihu narodenia sa s dieťaťom, ktoré už od siedmeho mesiaca môže prežiť za pomoci medicíny dokonca aj mimo lona matky, zaobchádza ako s náhodným zhlukom buniek.

Takéto požiadavky čoraz častejšie predkladajú feministky v Európe. Nikdy predtým feminizmus v takom rozsahu nepodporoval infanticídu.

Naozaj je ťažké si predstaviť, pod akým vplyvom sú títo ľudia. Ako možno byť taký slepý a považovať osem- či deväťmesačné dieťa za predmet? Dieťa je, samozrejme, človekom už od počatia, ale v prípade detí vo veku sedem, osem alebo deväť mesiacov je to už viditeľné.

Tu neexistuje nijaké ospravedlnenie! Vďaka pokroku v medicíne, o tom niet už ani pochyb. Môžu žiť mimo tela matky. A čo? Chorú ideológiu to nezastaví. Posledné roky ukázali, že proces feministickej revolúcie napreduje. Cirkev krok za krokom ustupuje. Dva kroky dozadu, jeden krok vpred. A ideológia vyvíja tlak.

Poznáte nejakú „konvertovanú feministku“, ktorá by priznala, že sa mýlila, pokiaľ ide o prístup k Cirkvi, „nový triedny boj“, potraty atď.?

Azda žartujete! Feministky sú vždy smrteľne vážne a vždy sú úplne oddané veci. Ony svoje názory nemenia. Žiadny revolucionár nemení názor. Niekedy si myslím, že niektoré by bolo treba jednoducho exorcizovať.

Je to až také zlé?

Áno. Viem, že exorcizmy sú spájané s posadnutými ľuďmi, s ľuďmi, ktorí robia podivné pohyby, pena sa im valí z úst, kričia podivné, tajomné slová. Úprimne povedané, čím dlhšie pozorujem vývoj našej kultúry, tým viac mám dojem, že v prípade mnohých z týchto dám a pánov možno hovoriť o klasickej posadnutosti. Ibaže tu ide o skrytú posadnutosť, ktorá sa neprejavuje v tejto barokovej veľkolepej, trochu grotesknej a desivej podobe. Je chladná, asketická, úplne konzistentná. Vysvetľovanie a presviedčanie veľmi nepomáhajú, pretože neexistuje *tertium comparationis* (porovnávací základ). Chýba spoločný referenčný bod, realita.

Ideológovia žijú vo svete svojich snov. Sú to radikálni, úplní egoisti. Sú tak zahľadení do seba, tak posadnutí sami sebou, že bez exorcizmu ich nemožno oslobodiť. Sú v rukách zlého ducha, diabla pýchy a sebaurčenia.

A ako vyzerá táto vec, o ktorej hovoríme, pokiaľ ide o tzv. liberálnych hierarchov a duchovných?

Nuž čo... Spomínam si na nešťastnú diskusiu, ktorá sa objavila na začiatku pontifikátu Františka a stále pokračuje o tom, či sa ženy môžu stať kardinálmi. Zástancami tohto riešenia sú viacerí hierarchovia, teológovia, napríklad známy a uznávaný profesor Karl-Heinz Menke, člen teologickej komisie, ktorá skúma možnosť diakonátu žien, alebo jezuita James Keenan. Prvý z nich diakonát (t. j. prvý stupeň kňazstva) odmieta (zatiaľ), ale hovorí, že ženy by mohli byť kardinálkami.

Páter Federico Lombardi, bývalý hovorca Vatikánu, svojho času povedal, že tlačové správy o menovaní žien za kardinálky sú nezmysly, ale pripustil, že „v teologickom a teoretickom zmysle“ je takáto nominácia možná. „Byť kardinálom je jednou z rolí v Cirkvi, ktorá teoreticky nevyžaduje kňazské svätenie“, zdôraznil.

Ak by teda pápež menoval za kardinála ženu, neporušil by pravidlo, ktoré pripomenul Ján Pavol II., podľa ktorého ženy nemôžu byť vysvätené za kňazov?

Podľa slov hovorcu a ďalších podporovateľov takéhoto uvažovania má pápež právo nominovať ženy za kardinálov, a ak tak v súčasnosti nerobí, je to iba z praktických dôvodov.

Teoreticky je to možné. Teoreticky – teológovia uvažujú – možno byť kardinálom aj bez kňazského svätenia. To je síce pravda, až na to, že v minulosti boli kardinálmi bez vysviacky vždy iba muži, čiže osoby potenciálne predurčené na prijatie vysviacky. Pokiaľ ide o históriu – kardinálsky úrad vznikol v 9. storočí, pôvodne patrilo kňazom rímskych cirkví, ktorí si volili svojho biskupa; neskôr sa stal prejavom pocty, ktorú pápež udeľoval svojim najbližším spolupracovníkom bez ohľadu na miesto, kde pôsobili. Boli to vždycky muži, a vždy šlo o vysvätené osoby.

Dôležitejšie je tu čosi iné: Ak by žena mohla byť – teoreticky i teologicky – kardinálkou, prečo by nemohla byť aj pápežkou? Je to logické. Ak pápež môže menovať jednu ženu, môže ich menovať aj viac. Ak kardinálska funkcia nevyžaduje svätenie, toto pravidlo sa musí vzťahovať na všetkých kandidátov a kandidátky. Prečo by pápež mal menovať iba jednu ženu, nie dve, desať alebo dokonca polovicu, ako v dobre manažovanej modernej firme? A ďalej – keď je základným privilegiom kardinála aktívne a pasívne právo voliť pápeža, prečo by práve žena mala byť zbavená tohto práva?

Stručne povedané: Ak je Vatikán presvedčený, že žena môže byť kardinálom, z toho vyplýva, že žena môže byť aj pápežom. Iba žeby menovaním ženy za kardinála bola vytvorená iná, okýptená, podradná verzia

kardinálskeho úradu určeného len pre ženy, ktorá by len svojím názvom pripomínala plnoprávny mužský kardinálsky úrad. Boli by ako kardináli starší ako 80 rokov, ktorí nemajú hlasovacie právo? To by iba rozzúrilo feministky, ktoré by to všetko považovali len za divadlo a vonkajšiu fasádu.

Načo je dobrá táto diskusia? Ved' z toho, čo hovoríte, vyplýva, že fakticky Cirkev uznáva správnosť feministickej kritiky a hodlá čiastočne splniť požiadavky radikálov. Kňazstvo a diakonát ešte nie, ale kardinálsky úrad už áno. Aký má teda zmysel skúmať, či boli ženy niekedy diakonkami, keď z toho má vyplynúť, že aj tak nemôžu byť vysvätené? Nikdy nemohli byť kardinálmi, napriek tomu sa však hovorí, že sa nimi môžu stať...

Hovorím to s ľútosťou, ale úvahy význačných teológov v tejto veci považujem za veľkú hlúposť. **Sú to užitoční idioti, ktorí v civilizačnej vojne vystupujú v roli prvých dezertérov.** Navonok sa ešte tvária, akože obhajujú doktrínu, ale už okom mrkajú, kde možno nájsť trhliny. Tu a tam pripúšťajú, že na tých obvineniach z mužskej dominancie bude niečo pravdy. Je to strašná zbabelosť. Nikdy nebolo jasne definované, či žena môže byť kardinálkou – tvrdia. A transvestita môže. Pýtam sa: kto kedy definoval, že nemôže? **Tieto úvahy uznávaných, vážených, dôležitých a vyznamenávaných teológov ma hnevajú viac ako slaboduché požiadavky feministiek.**

Po druhé, v posledných rokoch samotná diskusia o ženskom kňazstve nabrala obrátky. Táto záležitosť vyzerala byť definitívne uzavretá, pretože v roku 1994 Ján Pavol II. v apoštolskom liste *Ordinatio Sacerdotalis* uviedol, že Pán Ježiš si za kňazov vybral iba mužov, že v celých dejinách Cirkvi ženy nikdy neboli kňazkami a Cirkev nijakým spôsobom nemôže ženám udeľovať sviatosť kňazstva. „**Toto rozhodnutie majú s definitívnou platnosťou prijať všetci veriaci Cirkvi.**“

To isté neskôr potvrdila Kongregácia pre náuku viery, ktorá oznámila, že **toto učenie „musí byť rešpektované vždy, všade a všetkými veriacimi“.**

Ako napísal taliansky komentátor a publicista Sandro Magister, napriek všetkým zákazom a jednoznačným formuláciám, pápež František, aj keď predtým sám potvrdil slová Jána Pavla II., je zástancom „diskusie o tejto téme“.

Ďakujem za rozhovor. Tomasz D. Kolanek

Vyššie uvedený rozhovor je výňatkom z knihy „Čas šialenstva alebo čas viery? Tomasz D. Kolanek hovorí s Pawełom Lisickim o kríze v Cirkvi, falošnom ekumenizme, mysliteľoch novej ľavice a posledných časoch.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/knazstvo-zien-alebo-o-nepisanom-spojenectve-feministiek-a-poprednych-teologov/>